

บทที่ 1

บริบทชุมชน

บ้านนางอย หมู่ที่ 4 ตำบลเต่างอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร เดิมอพยพถิ่นฐานมาจากบ้านโพนแก้ว เมืองมหาชัยประเทศลาว ข้ามฝั่งแม่น้ำโขงมาทั้งหมด 8 คน โดยมีพระสงฆ์ร่วมเดินทางมาด้วย 1 คือ พระสะเกี๋ กาคำ พร้อมช่างสามเชือก เดินทางมาตามป่าเขาถูกเสียดเสียดชีวิต 1 คน ที่เหลือเดินทางต่อมาหยุดพักฉันทเพลนและรับประทานอาหารที่บริเวณบ้านจันทร์เพ็ญ ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร ณ ปัจจุบันส่วนที่เหลือก็เดินทางต่อมาเรื่อยๆ จนถึงริมแม่น้ำ ซึ่งเป็นน้ำพุในปัจจุบัน ได้ทำการตั้งเต่าเหล็กจึงต้องซื้อบ้านเต่างอย และเปลี่ยนเป็นบ้านเต่างอยในปัจจุบัน หลังจากนั้นได้มีนายวงศ์ จันทร์ศรี, นายวงศ์ ภูธร, นายเคน นางอ่อน, นายวงศ์ แก่นเต่า ซึ่งเป็นต้นกำเนิดตระกูล งอยจันทร์ศรี, งอยภูธร, เคนนะอ่อน และ หาแก่น ในปัจจุบันได้ย้ายข้ามลำห้วยมาตั้งหมู่บ้านอีกฝากหนึ่ง จึงตั้งชื่อบ้านว่า บ้านผาภานา และต่อมาได้สร้างบ้านแปลงเมืองเปลี่ยนชื่อเป็นบ้านงอยนา และบ้านนางอย ในปัจจุบัน

บ้านนางอยในอดีตเป็นหมู่บ้านที่ทุรกันดาน ห่างไกลความเจริญราษฎรมีฐานะยากจนไม่มีอาชีพเสริมมีแต่ทำนาตามฤดูกาล ไม่มีความเจริญในทุกๆ ด้าน จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2523 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถและพระบรมวงศานุวงศ์ ได้เสด็จมาเยี่ยมราษฎรบ้านนางอยและในหมู่บ้านนางอยเป็นหมู่บ้านในโครงการตามพระราชดำริ จึงมีพระราชดำริให้สร้างอ่างเก็บน้ำห้วยค้อ เพื่อเป็นแหล่งน้ำทางการเกษตรและการประมง ให้ราษฎรได้มีอาชีพเป็นแหล่งอาหารให้แก่ราษฎรและทรงให้มีการจัดตั้งโรงงานหลวง อาหารสำเร็จรูปขึ้นเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตรของราษฎรนำไปแปรรูป และเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน ด้านการศึกษา ได้ทรงให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนบ้านนางอย โพนปลาไหล ด้านสาธารณสุข ทรงให้มีการจัดตั้ง สถานีอนามัยนางอย โพนปลาไหล

ความหมายของนางอย

คำว่า “ นา ” หมายถึง ที่นา

คำว่า “ งอย ” หมายถึง อยู่บนที่สูงกว่าระดับพื้น ระยะเวลาเหมาะต่อการปลัดตกลงมาเบื้องล่าง

คำว่า “ นางอย ” หมายถึง หมู่บ้านที่มีพื้นที่เป็นที่นาดอน อยู่ในที่สูง

1.1 ด้านกายภาพ

1.1.1 ลักษณะของดิน

ดินมีลักษณะเป็นดินร่วนปนดินทรายเป็นส่วนมาก และดินเปรี้ยวหรือดินกรดอยู่บริเวณหนองบัว ซึ่งหนองบัวเป็นหนองสาธารณะของหมู่บ้าน เป็นแหล่งน้ำสาธารณะอุปโภคของบ้านนางอยบริเวณรอบๆ หนองบัวถึงแม้จะเป็นดินกรด แต่ก็สามารถทำการเกษตรได้มีการทำนาปลูกข้าวและข้าวที่ปลูกเป็นข้าว กข6 พืชที่ปลูกในบ้านนางอยส่วนมากคือ มะเขือเทศ ข้าวโพดฝักอ่อน พริกมะเขือเปราะ และมีพื้นที่ทั้งหมด 3,438 ไร่



รูปที่ 1 ลักษณะของดิน

1.1.2 ลักษณะของน้ำ

น้ำบ้านนางอยหมู่ 4 ตำบลเต่างอย มีแหล่งน้ำที่สำคัญที่สามารถใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร เลี้ยงสัตว์ อุปโภค ดังนี้

1. หนองบัว เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของหมู่บ้าน ตั้งอยู่ระหว่างหมู่ที่ 4 กับหมู่ที่ 3 ตำบลเต่างอย ในตอนที่ยังไม่มี การขุดลอกหนองบัวน้ำในหนองจึงมีการยุบลงไป เลยทำให้ไม่มีการสูบน้ำออกจากหนองบัว ในขณะที่กำลังดำเนินการขุดลอกหนองบัวจึงทำให้น้ำไม่เพียงพอต่อการใช้อุปโภค บริโภคในชุมชน และทาง อบต.เต่างอย มีแนวทางแก้ไขปัญหามาโดยการให้รถน้ำ 10 คัน นำน้ำมาให้บริการแก่ชาวบ้านโดยจะให้แต่ละครัวเรือนเก็บน้ำไว้ให้เพียงพอ และคิดค่าน้ำตามหน่วยที่ใช้ประปาการขุดลอกหนองบัวเพื่อทำการปรับปรุงแหล่งน้ำตาม โครงการสวนสุขภาพสาธารณะ

ต่อไปจะมีการกักเก็บน้ำดั้งเดิม และยังเป็นสวนสาธารณะของชุมชนที่ทำให้เกิดประโยชน์อีกมากมายอีกด้วย

2. อ่างเก็บน้ำห้วยคือ เป็นอ่างน้ำที่ปล่อยน้ำมาให้ชาวบ้านทำการเกษตร ปลูกข้าว มะเขือเทศ เลี้ยงสัตว์ และอื่นๆ อ่างเก็บน้ำห้วยคือสามารถไปตกปลา และใสมองได้ในครึ่งหลังของอ่างเก็บน้ำ ส่วนครึ่งหน้าของอ่างเก็บหนองคือจะไม่ให้พันธุ์ปลาเพราะจะเพาะพันธุ์ปลาเอาไว้ ส่วนครึ่งหลังก็ไม่สามารถหว่านแหได้เพราะมีตอขึ้นเยอะและในการปล่อยน้ำก็จะปล่อยให้ชาวบ้านในชาวฤดูทำการเกษตรและหลังจากวันที่ 10 เดือนเมษายนก็จะปิดน้ำการปล่อยน้ำจะปล่อยเป็นเวลาเพราะถ้าไม่ปล่อยเป็นเวลานานในอ่างเก็บน้ำ ก็อาจจะมิปริมาณน้ำไม่เพียงพอ



รูปที่ 2 แหล่งน้ำที่สำคัญหนองบัว บ้านนางอย

1.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

บ้านนางอยหมู่ที่ 4 ตำบลต่างทยอำเภอต่างทย จังหวัดสกลนครมีทั้งหมด 13 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีหัวหน้าประจำกลุ่มและผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่ม สภาพทั่วไปของคนในหมู่บ้านมีความเอื้ออาทรต่อกันและกันโดยปลูกพืชผักสวนครัวกินเองเลี้ยงปลากินเอง โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐบ้างหรือเก็บไว้ใช้เองบ้าง

ที่ตั้ง

บ้านนางอยหมู่ที่ 4 ตำบลเต่างอยอำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร มีพื้นที่ทั้งหมด 3,438 ไร่ แบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ตามสภาพภูมิประเทศของชุมชน ดังนี้

พื้นที่พักอาศัย 238 ไร่

พื้นที่ทำการเกษตร 3,000 ไร่

พื้นที่สาธารณะ 200 ไร่

1.1.4 ขอบเขตพื้นที่ตั้ง

ทิศเหนือ ติดบ้านโพนปลาโหล หมู่ที่ 5 ตำบลเต่างอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

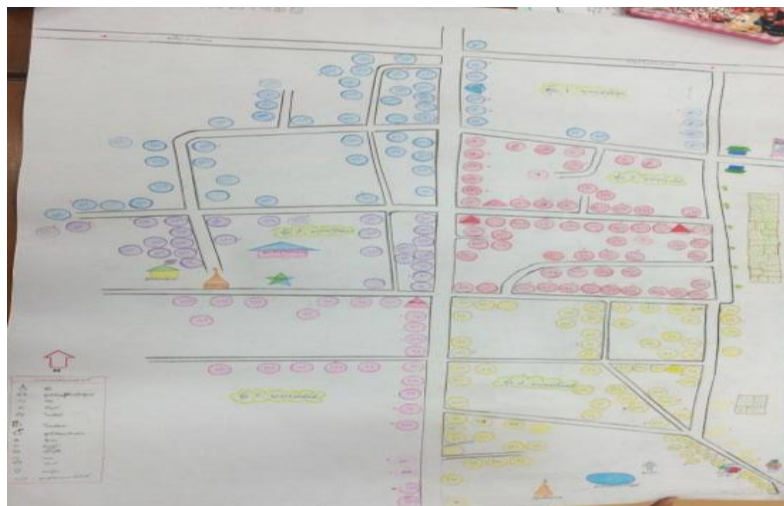
ทิศใต้ ติดบ้านโคกงอย

ทิศตะวันออก ติดบ้านอำเภอโคกศรีสุพรรณ

ทิศตะวันตก ติดบ้านเต่างอย โคกงอย

เส้นทางที่ใช้ในการเดินทาง

สามารถใช้เส้นทางได้ 2 เส้นทาง เริ่มจากเดินทางออกจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครไปยังบ้านนางอยหมู่ 4 ตำบลเต่างอย อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร โดยใช้เส้นทางที่ 1 ผ่านทางหลวงหมายเลข 223 กับ 2358 เข้าทางบ้านนายอ ระยะทาง 27 กิโลเมตร ใช้เวลา 32 นาที หากไม่ติดสัญญาณไฟจราจร เส้นทางที่ 2 ผ่านทางหลวงหมายเลข 223 กับ 2339 เข้าทางบ้านศรีวิหาร ระยะทาง 33 กิโลเมตร ใช้เวลา 40 นาที หากไม่ติดสัญญาณ



ภาพที่ 3 แผนที่หมู่บ้าน บ้านนางอย

1.3 ด้านเศรษฐกิจ

1.3.1 การประกอบอาชีพ

ข้อมูลด้านอาชีพและการมีงานทำในชุมชน

อาชีพทำนา	200	ครัวเรือน
ทำสวน	76	ครัวเรือน
อาชีพรับจ้าง	37	ครัวเรือน
อาชีพค้าขาย	3	ครัวเรือน
อาชีพเลี้ยงสัตว์	168	ครัวเรือน
อาชีพรับราชการ	27	ครัวเรือน

บ้านนางอย ตำบลนางอย อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร พื้นที่ส่วนใหญ่ในหมู่บ้านนางอยเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ชาวบ้านนางอยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก คือ การปลูกข้าว วิถีชีวิตหลักจะผูกพันกับการทำนา ซึ่งเริ่มต้นฤดูฝนจนถึงสิ้นสุดฤดูการเก็บเกี่ยว พอหมดช่วงทำนา ชาวบ้านก็จะมีการปลูกมะเขือเทศ ข้าวโพดฝักอ่อน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว เป็ด ไก่ เพื่อประกอบอาหารในครัวเรือน ประชากรส่วนหนึ่งในหมู่บ้านได้เข้าไปทำงานในโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป ชาวบ้านจึงไม่มีการออกไปทำงานต่างจังหวัด

1.3.2 รายได้และรายจ่ายของหมู่บ้านต่อปี

รายได้เฉลี่ยของคนในหมู่บ้าน เป็นเงิน 50,000 – 70,000 บาท/คน/ปี

1.3.3 การเคลื่อนย้ายแรงงาน

คนในชุมชนมีการออกไปทำงานนอกพื้นที่บ้างแต่น้อย คนที่ออกไปทำงานข้างนอกชุมชนส่วนมากจะเป็นคนที่เรียนจบสูง ถึงออกไปทำงานต่างจังหวัด ส่วนมากจะทำงานในชุมชนมากกว่าออกไปทำงานข้างนอก

1.3.4 กลุ่มองค์กรชุมชน



รูปที่ 5 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวกล้องงอกบ้านนางอย-โพนปลาไหล
รายชื่อคณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวกล้องงอกบ้านนางอย-โพนปลาไหล

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นางสมสมัย วิดีสา	ประธาน
2	นางพรวิภา นนท์ คำวงศ์	รองประธาน
3	นางบุญหลาย คำเงิน	เหรัญญิก
4	นางวอน ศิริฟอง	ฝ่ายผลิต
5	นางชื่นชม งอยจันทร์ศรี	ฝ่ายผลิต
6	นางพรศักดิ์ งอยภูธร	ฝ่ายผลิต
7	นายพรชัย อร์คำมา	กรรมการ
8	นางพรพิมล งอยภูธร	กรรมการ
9	นางเวียนมา งอยแพง	กรรมการ
10	นางวิคชัยยะ พลหา	กรรมการ
11	นางคูอ่อน งอยแพง	กรรมการ
12	นายธีรยุทธ์ ญาติธรรม	กรรมการ
13	นายไพบูลย์ งอยภูธร	กรรมการ
14	นายอริน งามจันทร์ศรี	กรรมการ
15	นางสาวอวยพร งอยแพง	กรรมการ
16	นายไชยวัฒน์ พิลาแดง	ที่ปรึกษา
17	นางสาวอินทิมา โยคิกามนท์	ที่ปรึกษา

รายชื่อคณะกรรมการกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(อ.ส.ม.) บ้านนางอย

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นางยวนใจ ยาสาไชย	ประธาน
2	นายหนูเจียม งอยแพง	รองประธาน
3	นางพรศักดิ์ งอยภูธร	รองประธาน
4	นางสาวเทียนทอง วิดีสา	เลขานุการ
5	นางกมลมาศ เจริญพร	ผู้ช่วยเลขานุการ
6	นางละม้าย เกาโพธิ์	เหรัญญิก
7	นางสุพรรณณี งอยจันทร์ศรี	ผู้ช่วยเหรัญญิก
8	นางจันทร์ศรี พรหมสาขา	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
9	นางเพลินจิตร ศรีทิน	ผู้ช่วยฝ่ายประชาสัมพันธ์
10	นางประครอง หาแก่น	ปฏิคม
11	นายสุวรรณ แจ็งแอ	ผู้ช่วยปฏิคม
12	นางธีระพัฒน์ กำพิลา	สันทนการ
13	นายมานิช ใยพันธ์	สันทนการ
14	นายประธาน วิดีสา	สันทนการ
15	นายชัยชนะ วิดีสา	กรรมการ
16	นางปราณี หาแก่น	กรรมการ
17	นายคำเขียนเนตร วงศ์คำ	กรรมการ
18	นางจวนแจ็ง งอยจันทร์ศรี	กรรมการ
19	นางหวานใจ งอยจันทร์ศรี	กรรมการ
20	นายอุไรพรรณ ชาภูคำ	กรรมการ
21	นายเทวี วิดีสา	กรรมการ
22	นางไกรสอน แพงคำฮัก	กรรมการ
23	นางจิรวดี วาดเมือง	กรรมการ
24	นางเจนจิรา อาจหาญ	กรรมการ
25	นางปิยะดา ถิ่นตองโขบ	กรรมการ

รายชื่อคณะกรรมการกลุ่มกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบ้านนางอย

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นางยวนใจ ยาซาไสย	ประธาน
2	นางวีระ วิดีสา	รองประธาน
3	นางเพลินจิตร ศรีทิน	รองประธาน
4	นางปติวิรรคดา เกาโพธิ์	เลขานุการ
5	นางสาวเทียนทอง วิดีสา	ผู้ช่วยเลขานุการ
6	นางวัลลาเนตร วงศ์คำ	เหรัญญิก
7	นางประคอง หาแก่น	ผู้ช่วยเหรัญญิก
8	นางน้อม แข็งแอ	ปลัด
9	นางบุญเลิง งอยแพง	ผู้ช่วยปลัด
10	นางทูลใจ อินทสิทธิ์	ประชาสัมพันธ์
11	นางคำเขียน นนทคำวงศ์	ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์
12	นางจันเพ็ง แก้วสุราษฎร์	นันทนาการ
13	นางสุพรรณิ งอยจันทร์ศรี	กรรมการ
14	นางไผ่ทอง งอยจันทร์ศรี	กรรมการ
15	นางละม้าย เกาโพธิ์	กรรมการ
16	นางประภัสสร เกาโพธิ์	กรรมการ
17	นางเต็ม โยพันธ์	กรรมการ
18	นางลันดา งอยกุดจิก	กรรมการ
19	นางสุพรรณษา เป้าบาล	กรรมการ
20	นางไชย นาลาดขาว	กรรมการ
21	นางอ่มงอย จันทร์ศรี	กรรมการ
22	นางพระยณ วิดีสา	กรรมการ
23	นางวนิดา ยาซาไสย	กรรมการ
24	นางอรทัย คำงาว	กรรมการ

1.3.5 การถือครองที่ดิน

บ้านนางอย หมู่ที่ 4 มีพื้นที่ทั้งหมด 3,438 ไร่ แบ่งพื้นที่ตามลักษณะได้ดังนี้

- พื้นที่พักอาศัย 238 ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตร 3,000 ไร่
- พื้นที่ธารณูปโภค 200 ไร่

คนในชุมชนมีการถือครองที่ดินเป็นโฉนด 85 % เป็น สปก. 25 %

1.3.6 บริการสาธารณะ

1.3.6.1 สถานที่สำคัญของชุมชน

1. คอนปู่ตาสาธารณะ ตั้งอยู่ใกล้กลับหนองบัวเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมในช่วงก่อนทำงาน คือ เดือน 6 ของทุกปี โดยชาวบ้านเชื่อว่า ปู่ตาเป็นผู้ปกปักรักษาหมู่บ้านและการเลี้ยงผีปู่ตา เพื่อบอกกล่าวให้ท่านได้รับรู้ การเลี้ยงนั้นเจ้าจ้ำจะจัดเตรียมเครื่องอาหาร คาวหวาน ผลไม้ต่างชนิดมาถวายและชาวบ้านก็จะเตรียมดอกไม้ ธูป เทียน เพื่อกราบไหว้ และขอพรจากปู่ตา ชาวบ้านเชื่อว่าปู่ตาเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ดูแลพิทักษ์ รัญญาหารในไร่นาให้อุดมสมบูรณ์ และปกปักรักษาคนในหมู่บ้านให้อยู่เย็นเป็นสุข ชาวบ้านยังเชื่อเรื่องการบนบานสารกล่าว (บะ) ส่วนใหญ่ชาวบ้านจะบนเรื่องขอให้ทำมาหากินสะดวกสบาย สุขภาพร่างกายแข็งแรง การขอเลื่อนขั้นตำแหน่งหน้าที่การงานและขอให้ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข ชาวบ้านเชื่อเรื่องปู่ตา จึงถือปฏิบัติสืบต่อกันมาของคอนปู่ตาสาธารณะ



รูปที่ 6 คอนปู่ตาสาธารณะ

วัด ความเป็นมาสมัยก่อนวัดบ้านนางอยแต่เดิมชื่อวัดโพธิ์ศรีสะอาด แต่ต่อมาวัดโพธิ์ศรีสะอาดก็ได้นำชื่อวัดโพธิ์ศรีสะอาดไปใช้ วัดบ้านนางอยจึงใช้ชื่อบ้านแทน แต่ในปัจจุบันคนในหมู่บ้านต้องการชื่อวัดโพธิ์ศรีสะอาดกลับมาใช้แทนวัดบ้านนางอยแทน แต่ยังไม่ได้ดำเนินการข้อมูลในส่วนอื่นยังไม่มีข้อมูลที่บันทึกไว้อย่างชัดเจน วัดในหมู่บ้านนางอยหมู่ที่ 4 ตำบลนางอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร จะมีอยู่ 2 วัด ดังนี้

2. วัดบ้านนางอย ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2408 มีพระ 4 รูป เณร 3 รูป ที่ดูแลอยู่ที่วัดนางอย



รูปที่ 7 วัดบ้านนางอย ตำบลนางอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

3. วัดโพธิ์ศรีสะอาด การก่อสร้างยังไม่ระบุนุ พ.ศ. ยังไม่มีข้อมูลที่แน่ชัด มีพระคูแหวัดเพียง 1 รูป



รูปที่ 8 วัดโพธิ์ศรีสะอาด

4. โรงเรียนนางอย-โพนปลาโหล

โรงเรียนนางอยโพนปลาโหล ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลนางอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร สำนักเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 รหัสไปรษณีย์ 47260 โรงเรียนนางอย-โพนปลาโหลเดิมนักเรียนเดินทางไปโรงเรียนที่โรงเรียนชุมชนเต่างอย ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลนางอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร ห่างไกลจากหมู่บ้านประมาณ 1 กิโลเมตร เวล่านักเรียนไปต้องเดินผ่านทุ่งนา ลำห้วย ทำให้การไปมาลำบาก จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนขาดเรียนเป็นประจำความรู้ความสามารถของนักเรียนจึงอ่อนมาก



รูปที่ 9 โรงเรียนนางอยโพนปลาโหล

5. ศูนย์เด็กเล็กบ้านนางอย



รูปที่ 10 ศูนย์เด็กเล็กบ้านนางอย

มูลนิธิฯ ได้ให้ความสนใจในการจัดตั้ง ในปี 2523 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินที่บ้านนางอย-โปนปลาโหล ทรงทอดพระเนตรเห็นสภาพความยากจนของชาวบ้าน โดยเฉพาะเด็กที่กำลังเจริญเติบโตเป็นโรคขาดสารอาหารมีภาวะโภชนาการต่ำ โครงการพระราชดำริโดยศาสตราจารย์ ดร.อมร ภูมิรัตน์ ได้รับสนองพระราชโองการหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการจัดตั้งศูนย์แห่งนี้ขึ้น ใช้ชื่อว่า “ศูนย์โภชนาการเด็กพระราชทาน” นับตั้งแต่นั้นมา

6. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโปนปลาโหล



รูปที่ 11 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโปนปลาโหล

ข้อมูลทั่วไป

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโพนปลาโหล ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 159 หมู่ที่ 5 ถนนเต่างอย-ห้วยแคน ตำบลเต่างอย จังหวัดสกลนคร

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโพนปลาโหล เดิมชื่อ สถานีอนามัยพระราชทานบ้านนางงอย สถานที่ตั้งอยู่ที่หน้าโรงงานหลวงคอกำที่ 3 บ้านนางงอย หมู่ที่ 4 สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2524 ต่อมาได้เกิดปัญหามลภาวะจากควัน และกลิ่นจากโรงงานก่อให้เกิดผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มารับบริการ ต่อมาจึงได้ย้ายสถานีอนามัยมาก่อสร้างในพื้นที่สาธารณะ (ป่าช้า) บ้านโพนปลาโหล เมื่อปี พ.ศ. 2539 โดยเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นสถานีอนามัยโพนปลาโหลและในปีงบประมาณ 2554 ได้ยกฐานะเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโพนปลาโหล

7. ศูนย์การเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนบ้านนางงอย-โพนปลาโหล

เริ่มมีเมื่อปี พ.ศ. 2551 และทำการปรับปรุงเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2553 เป็นการสนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเป็นแหล่งเครือข่ายให้กับบุคคลอื่นๆ แหล่งเรียนรู้จะเป็นฝ่ายสนับสนุนและเสริมให้ในส่วนต่างๆ ที่ขาด ไม่ได้เป็นฝ่ายผลิตสินค้าเอง เป็นฝ่ายที่มอบความรู้ให้แก่กลุ่มที่สนใจ และมีกลุ่มคนเข้ามาศึกษาความรู้ในการทำข้าวกล้องงอก, ทำน้ำหมักเฒ่า, ทำการผลิตเมล็ดพันธุ์ทางการเกษตร, การทอดผ้าฝ้าย ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีคอมพิวเตอร์เปิดให้บริการให้กับเด็กๆ โดยการฝึกให้เด็กๆ เหล่านั้นหัดทำงานช่วยก่อน เช่น กวาด ปัด ถู จึงจะใช้บริการคอมพิวเตอร์ได้ ถ้าเป็นเด็กที่โตขึ้น และเขาไม่ได้เรียนต่อเข้าต้องมาศึกษาข้อมูล เรียนรู้ ซึ่งมีโครงการเรียกว่า “ทายาทเกษตรกร” กลุ่มเด็กที่ไม่ได้ศึกษาต่อเขาต้องมาศึกษาจากข้อมูลส่วนต่างๆ ว่าช่วงฤดูไหนควรปลูกพืชชนิดใดที่มีราคาสูง และช่วงฤดูใดที่ไม่ควรปลูกพืชชนิดนั้นซึ่งอาจจะมีราคาต่ำ โครงการนี้เกิดขึ้นเพื่ออยาก让孩子们มีความรู้ และใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และมีรายได้เลี้ยงครอบครัว

วัตถุประสงค์ ของแหล่งเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้น คือ อยากรให้มีการรวมกลุ่มต่างๆ เข้ามาศึกษาเรียนรู้ ซึ่งจะทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้ามาศึกษาได้เรียนรู้ การประกอบอาชีพและสร้างเสริมรายได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมเป็นอย่างมาก

1.3.7 โครงสร้างพื้นฐาน

ชุมชนมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน ชุมชนไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องของไฟฟ้า และมีน้ำประปาครอบคลุมทุกครัวเรือนมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชน ค่าบริการน้ำประปาของแม่บ้านหน่วยละ 5 บาท คนในชุมชนมีความพึงพอใจในการใช้บริการ ภายในหมู่บ้าน มีถนนลาดยาง 1 สาย ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 8 สาย และถนนลูกรัง จำนวน 1 สาย หมู่บ้านอยู่ห่างจากตัวจังหวัด 28 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางเข้าตัวจังหวัด 30 นาที การคมนาคมการติดต่อระหว่างหมู่บ้านภายในตำบล อำเภอและตัวจังหวัดสะดวกตลอดทั้งปี โทรศัพท์มีใช้ทุกครัวเรือน ครัวเรือนละ 1-2 เครื่อง

1.3.8 แหล่งท่องเที่ยว

มี 4 แห่ง คือ 1. ศาสนาอนุสรณ์สถาน 2. ศาสนาทรงงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 3. โรงงานหลวง(โครงการพระราชดำริ) 4. อ่างเก็บน้ำห้วยค้อ

1.4 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

1.4.1 ประวัติความเป็นมาของชุมชน

บ้านนางอย หมู่ที่ 4 ตำบลเต่างอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร เดิมอพยพถิ่นฐานมาจากบ้านโพนแก้ว เมืองมหาชัยประเทศลาว ข้ามฝั่งแม่น้ำโขงมาทั้งหมด 8 คน โดยมีพระสงฆ์ร่วมเดินทางมาด้วย 1 คือ พระสะเกีต กาคำ พร้อมช้างสามเชือก เดินทางมาตามป่าเขาถูกเสียดชีวิต 1 คน ที่เหลือเดินทางต่อมาหยุดพักฉันทและรับประทานอาหารที่บริเวณบ้านจันทร์เพ็ญ ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร ณ ปัจจุบันส่วนที่เหลือก็เดินทางต่อมาเรื่อยๆ จนถึงริมแม่น้ำ ซึ่งเป็นน้ำพุในปัจจุบัน ได้ทำการตั้งเตาเหล็กจึงต้องซื้อบ้านเต่างอย และเปลี่ยนเป็นบ้านเต่างอยในปัจจุบันหลังจากนั้นได้มีนายวงศ์ จันทร์ศรี, นายวงศ์ ภูธร, นายเคน นางอ่อน, นายวงศ์ แก่นเต่า ซึ่งเป็นต้นกำเนิดตระกูล งอยจันทร์ศรี, งอยภูธร, เกชนะอ่อน และ หาแก่น ในปัจจุบันได้ย้ายข้ามลำห้วยมาตั้งหมู่บ้านอีกฝากหนึ่ง จึงตั้งชื่อบ้านว่า บ้านผากนา และต่อมาได้สร้างบ้านแปลงเมืองเปลี่ยนชื่อเป็นบ้านงอยนา และบ้านนางอย ในปัจจุบัน

บ้านนางอยในอดีตเป็นหมู่บ้านที่ทุรกันดาน ห่างไกลความเจริญราษฎรมีฐานะยากจนไม่มีอาชีพเสริมมีแต่ทำนาตามฤดูกาล ไม่มีความเจริญในทุกๆ ด้าน จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2523 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถและพระบรมวงศานุวงศ์ ได้เสด็จมาเยี่ยมราษฎรบ้านนางอยและในหมู่บ้านนางอยเป็นหมู่บ้านในโครงการตามพระราชดำริ จึงมีพระราชดำริให้สร้างอ่างเก็บน้ำห้วยค้อ เพื่อเป็นแหล่งน้ำทางด้านการเกษตรและการประมง ให้

ราษฎรได้มีอาชีพเป็นแหล่งอาหารให้แก่ราษฎรและทรงให้มีการจัดตั้งโรงงานหลวง อาหารสำเร็จรูปขึ้นเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตรของราษฎรนำไปแปรรูป และเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน ด้านการศึกษา ได้ทรงให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนบ้านางอย โพนปลาไหล ด้านสาธารณสุข ทรงให้มีการจัดตั้ง สถานีอนามัยนางอย โพนปลาไหล

ความหมายของนางอย

คำว่า “ นา ” หมายถึง ที่นา

คำว่า “ งอย ” หมายถึง อยู่บนที่สูงกว่าระดับพื้น ระยะหมิงหม่ต่อการพลัดตกลงมาเบื้องล่าง

คำว่า “ นางอย ” หมายถึง หมู่บ้านที่มีพื้นที่เป็นที่นาคอน อยู่ในที่สูง

แผนผังเครือญาติ

ตระกูลงอยจันทร์ศรี

นายเหี้ยว เสียชีวิตแล้ว ได้แต่งงานกับ นางมาแพง เสียชีวิตแล้ว มีบุตรด้วยกัน 7 คน คือ

1. นางถ่อน เสียชีวิตแล้ว ได้แต่งงานกับ นายกา เสียชีวิตแล้ว มีบุตรด้วยกัน 3 คน คือ
 - 1.1 นางประยูร อายุ 67 ปี ได้แต่งงานกับ นายสิทธิ์ ศิริพอง อายุ 67 ปี มีบุตรด้วยกัน 4 คน
 - 1.1.1 นายสมคิด ได้แต่งงานกับ นางหนูนา ไปอยู่บ้านบ้านกกปลาชีวิ มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ ปิวกับคอม
 - 1.1.2 นายประชิด ได้แต่งงานกับ นางจิว มีบุตรด้วยกัน 1 คน คือ ไช้ตุน พิการเดินไม่ได้
 - 1.1.3 นางสาวมิตร ได้แต่งงานกับ นายเปเล่ มีบุตรด้วยกัน 1 คน คือ เอกกับเอ็น
2. นายหม่อน เสียชีวิตแล้ว ได้แต่งงานกับ นางกุ เสียชีวิต มีบุตรด้วยกัน 3 คนคือ นายนะ นางนึ่งย้ายไปอยู่ที่บ้านจันทร์ และนางพูนเสียชีวิต
3. นายหม่น เป็นโรคชรา ต้อกระจก หูตึง ได้แต่งงานกับ นางบาน เสียชีวิต มีบุตรด้วยกัน 10 คน
 - 3.1 นางหมั้น ได้แต่งงานกับ นายทอง จิตอังคะ
 - 3.2 นายมวน ได้แต่งงานกับนางชม
 - 3.3 นางสาวสมหมาย ได้แต่งงานกับ นายสิงค์ ลุนศรีเทียม
 - 3.4 นางสาวเสมียน ได้แต่งงานกับ นายเดี้ยว งอยภูธร ได้ย้ายไปอยู่ที่บ้านโพนปลาไหล
 - 3.5 นางคำเอียน ได้แต่งงานกับ นายสุขะงอยภูธร

- 3.6 นางจันทร์หอม อายุ 52 ปี เป็นเบาหวาน ได้แต่งงานกับ นายวิชา กองเมือง อายุ 54 ปี พิการ มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ
- 3.6.1 นางรัชฎากร อายุ 31 ปี ได้แต่งงานกับ นายแดนไทย ภูบึงคำ มีบุตรด้วยกัน 1 คน คือ ค.ญ. ศิริวรรณ
- 3.6.2 นายกิติวัฒน์ อายุ 15 ปี
- 3.7 นายถนอม ได้แต่งงานกับ นางสนธยา
- 3.8 นายคอมใจ เสียชีวิตแล้ว ได้แต่งงานกับ นางกร มีบุตรด้วยกัน 2 แ้วและกีก ปัจจุบัน ย้ายไปอยู่ที่บ้านจันทร์เพ็ญ
- 3.9 นายไวพจน์ ได้แต่งงานกับ นางสาวพิณ มีบุตรด้วยกัน 3 คน คือ ไอ้ต, อาร์ทและออม สิน ปัจจุบันย้ายไปอยู่ที่จังหวัดอุบล
- 3.10 นางสมรส ได้แต่งงานกับ นายสังข์ทอง โพนนาคู มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ นุ่นและ มอด ปัจจุบันย้ายไปอยู่ที่บ้านตาล

ตระกูลงอยจันทร์ศรี

ส่วนใหญ่ตระกูลในบ้านนางงอย จะขึ้นต้นด้วยคำว่า “งอย” เช่น งอยภูธร, งอยแพง, งอยกุดจิก, งอยปัดพันธ์, งอยผาลา และงอยจันทร์ศรี

ตระกูลงอยจันทร์ศรี ได้ปลูกบ้านสร้างที่อยู่อาศัยให้น่าอยู่และการบุกเบิกพื้นที่การทำนาปลูกข้าว ปลูกผักสวนครัว บุกเบิกป่าไม้เป็นที่หาอยู่หากิน และแหล่งน้ำ ตระกูลงอยจันทร์ศรีเป็นตระกูลที่มีความสำคัญกับชุมชนบ้านนางงอยด้านวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นงานบุญ ประเพณีต่างๆ ที่จัดขึ้นในชุมชน ตระกูลงอยจันทร์ศรีก็ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

ตระกูลหาแก่น

นายทอง เสียชีวิตแล้ว ได้แต่งงานกับภรรยา 2 คน คือ นางจันทร์ศรี เสียชีวิต และนางแดง เสียชีวิตแล้ว

มีบุตรด้วยกันนางจันทร์ศรี 3 คน คือ

1.นางหนูเปลี่ยน เป็น โรคหัวใจ เสียชีวิตแล้ว ได้แต่งงานกับนายกอง ศรีวาดเมือง เสียชีวิตแล้ว มีบุตรด้วยกัน 6 คน คือ

1.1 นายสุรศักดิ์ อายุ 50 ปี เสียชีวิต

1.2 นางละม้าย อายุ 47 ปี เป็นโรคเบาหวาน ได้แต่งงานกับ นายบาน เภาโพธิ์ มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ สาโท อายุ 30 ปี และแอ อายุ 25 ปี

1.3 นางโถมเฉลา อายุ 45 ปี ได้แต่งงานกับ นายวาสนา บนปาก มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ เข้ม อายุ 23 ปี และขาม อายุ 19 ปี

1.4 นางเฉลิมศรี อายุ 43 ปี ได้แต่งงานกับนายเอื้อะ ได้ย้ายไปอยู่ที่ตำบลห้วยยาง

1.5 นางดารุณี อายุ 40 ปี

1.6 นางดี อายุ 38 ปี ได้แต่งงานกับนายลาน งอยภูธร มีบุตรด้วยกัน 2 คน แต่จำชื่อไม่ได้

2. นางเสงี่ยม เสียชีวิตแล้ว ได้แต่งงานกับนายทองคำ งอยแพง เสียชีวิตแล้ว

3. นายเปรมเปรมปริดี อายุ 68 ปี ได้แต่งงานกับนางเสถียรอายุ 59 ปี เสียชีวิตแล้วด้วยโรคเบาหวาน, ไตความดัน, ปอด, มีบุตรด้วยกัน 3 คน คือ

3.1 นายประมาณ อายุ 35 ปี ได้แต่งงานกับนางสุนทร มีบุตรด้วยกัน 1 คน คือเด็กปริญ อายุ 2 ขวบ

3.2 นางสาวศิริลักษณ์ อายุ 30 ปี

3.3 นางสาวชาลิตา อายุ 26 ปี

มีบุตรด้วยกันกับนางแดง 5 คน คือ

1. นางประพิณ อายุ 60 ปี ได้แต่งงานกับนายเงิน จันลาโสม ปัจจุบันได้บวชมีบุตรด้วยกัน 4 คน ชาย 2 หญิง 2 ตาจำชื่อไม่ได้

2. นางอินเขียน อายุ 55 ปี ได้แต่งงานกับนายแสวง งอยภูธร มีบุตรด้วยกัน 3 คน คือ ลิ ละ และ โคม

3. นายเสถียร อายุ 50 ปี ได้แต่งงานกับนางสมจิตร มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ แสงเดือนและหมี

4. นางหนูเลียน อายุ 50 ปี ได้แต่งงานกับนายสมเทศ นามตาแสง พิการจากอุบัติเหตุ มีบุตรด้วยกัน 3 คน คือ นพเสียชีวิตแล้ว ลับและแพรว

5. นางบาเลียน อายุ 48 ปี มีสามและลูกแต่จำไม่ได้

ตระกูลหาแก่น

ตระกูลหาแก่นเป็นตระกูลที่มีนามสกุลปรากฏอยู่ในประวัติหมู่บ้าน เป็นตระกูลนักพัฒนา เป็นผู้นำในหลายๆด้าน ทั้งด้านการเกษตร การเมืองการปกครองเป็นตระกูลที่ขอช่วยเหลือต่อส่วนรวมหรือในภาษาอีสานที่ว่า “เฮ็ดนำบ้านนำเมือง” เป็นแกนในการพัฒนาหมู่บ้าน

4. นายหมอง อายุ 38 ปี เป็นโรคสีดวง ได้แต่งงานกับนางถ่อน อายุ 83 ปี มีบุตรด้วยกัน 10 คน คือ
- 4.1 นายวาด เสียชีวิตแล้ว กินเห็ดมีพิษในอายุ 20 ปี
 - 4.2 นายวีต เสียชีวิตแล้ว ด้วยโรคเบาหวาน
 - 4.3 นางแหวด ได้แต่งงานกับนายวารี ชัยวงศ์ เสียชีวิตแล้ว มีบุตรด้วยกัน 3 คน คือ คำรี, ทิพาคี และทัศนีย์
 - 4.4 นายแปด เสียชีวิตแล้ว
- * ปัจจุบันนางแหวดได้แต่งงานกับนายสุวิทย์ งอยแพง
- 4.5 นางกุน อายุ 52 ปี เป็นความดัน ได้แต่งงานกับ นายสุวรรณ เจริญศรี มีบุตรด้วยกัน 1 มีบุตรด้วยกัน 1 คน คือ นายอนุกุล เจริญศรี อายุ 30 ปี
 - 4.6 นายอดุล อายุ 49 ปี ได้แต่งงานกับนางบุญหนา อายุ 52 ปี มีบุตรด้วยกัน 1 คน คือ นางปิยะนุช
 - 4.7 นายบุญมี ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่ภาคใต้
 - 4.8 นายวิชัย อายุ 44 ปี ได้แต่งงานกับนางเข็มพร เสียชีวิตแล้วมีบุตร 1 คน คือ นางสาวกนกพรรณ
 - 4.9 นางใจดี อายุ 42 ปี ได้แต่งงานกับนายเมพาร์ภย์ มะโต อายุ 44 ปี มีบุตรด้วยกัน 3 คน คือ ยุทธนา แพรวและคู่ย์
 - 4.10 นางปีใหม่ อายุ 38 ปี ได้แต่งงานกับนายกิติชัย ผาใต้ อายุ 40 ปี มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ สรยุทธ และ เวชิตา
- 5 นางพอง เสียชีวิตแล้ว ได้แต่งงานกับนายคำดี อ่อนคำมี เสียชีวิตแล้ว มีบุตรด้วยกัน 3 คน คือ ทองอินทร์ เสียชีวิตแล้ว นางฉวีวรรณ และนางยู เสียชีวิตแล้ว
- 6 นางไพ ได้แต่งงานกับนายสะอาด ขาสาไชย มีบุตรด้วยกัน 8 คน คือ
- 6.1 นางบุญเลิง อายุ 53 ปี ได้แต่งงานกับ นายแก้ว งอยภูธร อายุ 54 ปี มีบุตรด้วยกัน 1 คน นายสมหวัง อายุ 30 ปี
 - 6.2 นายवलมณี อายุ 52 ปี ได้แต่งงานกับ นางเล่น อายุ 51 ปี มีบุตรด้วยกัน 2 คน นางสาวจิตหรีด อายุ 28 ปี และนางสาวหนูนิด อายุ 18 ปี
 - 6.3 นางทูลใจ อายุ 50 ปี ได้แต่งงานกับ นายเนรมิต อินทสิทธิ์ มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ นางสาวสุภารัตน์ อายุ 27 ปี และเด็กหญิงชุตติกาล อายุ 14 ปี
 - 6.4 นายดาวเทียม อายุ 46 ปี (หุหนวก)
 - 6.5 นางสาวศศิธร ได้แต่งงานกับ นายพฤษุมวงค์ มีบุตรด้วยกัน 4 คน คือ แอน อายุ 28 ปี เบียร์ อายุ 23 ปี บอล อายุ 18 ปี และเบนซ์ อายุ 15 ปี

6.6 นางป็องศรี อายุ 42 ปี เป็นโรคเบาหวานได้แต่งงานกับ นายต๋วย มีบุตรด้วยกัน 1 คน คือ เด็กชายเต๋า อายุ 14 ปี

6.7 นางอรพิม อายุ 40 ปี เป็นโรคเบาหวาน ได้แต่งงานกับสุรพล งอยภูธร อายุ 34 ปี มีบุตรด้วยกัน 1 คน คือ เด็กชายนัฐวุฒิ อายุ 3 ปี

6.8 นายนิยม อายุ 37 ปี ได้แต่งงานกับนางน้อย อายุ 30 ปี มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ หนึ่งและเอิร์น

7 นางไย งอยจันทร์ศรี เสียชีวิตแล้ว

ตระกูลงอยจันทร์ศรี

ส่วนใหญ่ตระกูลในบ้านนางงอย จะขึ้นต้นด้วยคำว่า “ งอย ” เช่น งอยภูธร, งอยแพง, งอยกุดจิก, งอยปัดพันธ์, งอยผาลา และงอยจันทร์ศรี

ตระกูลงอยจันทร์ศรี เป็นตระกูลที่สำคัญที่เข้ามาอยู่ในหมู่บ้านนางงอยเป็นตระกูลแรก ได้บุกเบิกพื้นที่บ้านนางงอย ได้ปลูกบ้านสร้างที่อยู่อาศัยให้น่าอยู่ และการบุกเบิกพื้นที่การทำนาปลูกข้าว ปลูกผักสวนครัว บุกเบิกป่าให้เป็นที่อยู่อาศัยและแหล่งน้ำ ตระกูลงอยจันทร์ศรีเป็นตระกูลที่มีความสำคัญกับชุมชนบ้านนางงอยทางด้านวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นงานบุญ ประเพณีที่จะเกิดขึ้นในชุมชน ตระกูลงอยจันทร์ศรีก็ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

1.4.2 โครงสร้างประชากร

บ้านนางอยมีประชากรทั้งหมด

ผู้ชาย 677 คน

ผู้หญิง 686 คน

รวมทั้งสิ้น 1,363 คน

ข้อมูลประชากรในหมู่บ้านนางอย จำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอาชีพ	ชาย	หญิง	รวม
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
ต่ำกว่า 1 ปี	8	4	12
1-4 ปี	29	33	62
5-9 ปี	34	39	73
10-14 ปี	53	40	93
15-19 ปี	48	55	103
20-24 ปี	45	45	90
25-29 ปี	43	63	106
30-34 ปี	76	70	146
35-39 ปี	71	68	139
40-44 ปี	60	55	115
45-49 ปี	58	48	106
50-54 ปี	35	55	90
55-59 ปี	48	31	79
60-64 ปี	20	24	44
65-69 ปี	15	21	36
70-74 ปี	17	19	36
75-79 ปี	8	9	17
80-85 ปี	5	5	10
85 ปีขึ้นไป	4	2	6
รวม	677	686	1,363

1.4.4 ภูมิปัญญา

ที่	รายละเอียดข้อมูลภูมิปัญญา/ความเชี่ยวชาญ	ชื่อ-สกุล ผู้รู้/ปราชญ์ฯ	ที่อยู่
1	ด้านหมอดูตฤพรประจำหมู่บ้าน	นายล้อม วิศิธา	บ้านเลขที่ 133
		นางดอกไม้ สีนุญโฮม	บ้านเลขที่ 65
		นางไกรสอน แพงคำฮัก	บ้านเลขที่ 162
2	จักรสานต่างๆ	นางคำห่าง งอยจันทร์ศรี	บ้านเลขที่ 30/1
		นายถนอม วิศิธา	บ้านเลขที่ 134
3	ทอผ้า	นางท่อม แก้วสุราษฎร์	บ้านเลขที่ 121
		นางทอง เกาโพธิ์	บ้านเลขที่ 130

1.4.5 ประเพณี

ชีวิตของชาวบ้านในรอบหนึ่งปีจึงมีพิธีกรรมทุกเดือน เพื่อแสดงออกถึงความเชื่อและความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในสังคม ระหว่างคนกับธรรมชาติ และระหว่างคนกับสิ่งศักดิ์ต่างๆ ดังกรณิงานบุญประเพณีของชาวอีสานที่เรียกว่าฮีตสิบสอง คือ

- เดือนอ้าย (เดือนที่หนึ่ง) บุญเข้ากรรม ให้พระภิกษุเข้าปริวาสกรรม
- เดือน (เดือนที่สอง) บุญคูณลาน ให้นำข้าวมากองกันที่ลาน ทำพิธีก่อนนวด
- เดือนสาม บุญข้าวจี่ ให้ถวายข้าวจี่ (ข้าวเหนียวปั้นชุบไข่ทาเกลือนำไปย่างไฟ)
- เดือนสี่ บุญพระเวส ให้ฟังเทศน์มหาชาติ คือ เทศน์เรื่องพระเวสสันดรชาดก
- เดือนห้า บุญสงน้ำ หรือบุญสงกรานต์ ให้สงน้ำพระ ผู้เฒ่าผู้แก่
- เดือนหก บุญบั้งไฟ บูชาพญาแถน ตามความเชื่อเดิม และบุญวิสาขบูชา ตามความเชื่อของ

ชาวพุทธ

- เดือนเจ็ด บุญซำฮะ (บุญซำระ) ให้บนบานพระภูมิเจ้าที่เลี้ยงผีปู่ตา
- เดือนแปด บุญเข้าพรรษา
- เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ญาติพี่น้องผู้ล่วงลับ
- เดือนสิบ บุญข้าวสาก ทำบุญเช่นเดือนเก้า รวมให้ผีไม่มีญาติ (ภาคใต้มีพิธีคล้ายกัน คืองานพิธีเดือนสิบ ทำบุญให้แก่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว แบ่งข้าวปลาอาหารส่วนหนึ่งให้แก่ผีไม่มีญาติ พวกเด็กๆ ชอบแย่งกันเอาของที่แบ่งให้ผีไม่มีญาติเปรต เรียก “ การชิงเปรต ”)
- เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา
- เดือนสิบสอง จัดงานกฐินและลอยกระทง

1.4.6 ค่านิยม

ชาวบ้านให้ความสำคัญนับถือวิญญาณบรรพบุรุษ คือ ผีปู่ตา และผีฟ้า ผีแดน “คอนปู่ตา”

1.4.7 ศาสนา

ชาวบ้านส่วนใหญ่ในหมู่บ้านนับถือศาสนาพุทธ โดยจะมีพิธีกรรมต่างๆ ตามขนบธรรมเนียมประเพณีทางศาสนา คือ ฮิต 12 ครอง 14 ที่ยังปฏิบัติสืบทอดต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

1.4.8 ภาษา

ชาวบ้านมีเชื้อสาย ลาว ลื้อ ภาษาที่ใช้ คือ “ภาษาลาว” และ “ภาษาลื้อ”

1.4.9 การเมืองการปกครอง

ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยเป็นคนดูแลความสงบภายในชุมชน

1.4.10 อบายมุขและสิ่งเสพติด

สิ่งเสพติดในชุมชนมี เช่น ยาบ้า ระดับความรุนแรงที่เกิดขึ้นถือว่ายังไม่ถึงกับรุนแรงมาก ชาวบ้านเล่นการพนันเฉพาะมีงานศพ การพนันที่เล่นคือ ไพ่, ไฮโล เป็นต้น

1.4.11 ความปลอดภัยในชุมชน

ชุมชนบ้านนางออยมีโจรมิจฉาชีพแต่ยังไม่ถึงกับรุนแรง คนที่ขโมยคือเยาวชนในชุมชนที่ติดยา เช่น ขโมยข้าวพ่อแม่ไปขาย เป็นต้น

1.4.12 การสุขภาพิบาล

ขยะที่พบในชุมชนคือขยะทั่วไป มาจากการใช้ชีวิตประจำวันของชาวบ้าน ปริมาณขยะมีไม่มากนัก เพราะชุมชนมีถังขยะตั้งไว้ที่หน้าบ้านเกือบทุกครั้งคาเรือน

ชุมชนมีน้ำเสียเกิดขึ้นจากโรงงาน แต่มีการแก้ไขปัญหามาจากโรงงาน

1.4.13 สุขภาพของคนในชุมชน

ปัญหาสุขภาพของคนในชุมชน ปัญหาหลักๆ คือ โรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง สาเหตุของปัญหาสุขภาพของคนในชุมชนคือรับประทานอาหารที่ไม่ถูกหลักโภชนาการ และไม่ออกกำลังกาย